

РЕСПУБЛИКА БУРЯТИЯ

БУРЯАД УЛАСАЙ

ЗАКОН

ХУУЛИ

Буряад Уласта кадедүүдэй болбосорол тухай

*Буряад Уласай Арадай Хурал
2026 оной февралын 26-да
баталан абса*

Тус Хуули Буряад Уласта кадедүүдэй болбосорол хүгжөөхэ ба дэмжэхэ зорилгоор «Оросой Холбоото Уласта болбосорол тухай» гэхэн 2012 оной декабриин 29-эй № 273-ФЗ Холбоото улсасай хуулин (саашадаа - Холбоото улсасай хуули), «Буряад Уласта болбосорол тухай» гэхэн 2013 оной декабриин 13-ай № 240-V Буряад Уласай Хуулин ёһоор зохёон бэлдэгдээ.

1-дэхи статья. Тус Хуулида хэрэглэгдэдэг гол ойлгосонууд

1. Тус Хуулин зорилгонуудта удаадахи ойлгосонууд хэрэглэгдэдэг:

1) кадедүүдэй болбосорол - хуулин наһа гүйсөөгүй хурагшадые сэрэгэй гү, али гүрэнэй бусад албанда, тэрэ тоодо Оросой хасагуудай гүрэнэй албанда бэлдэхэ зорилготой нэмэлтэ юрэнхы хүгжэлтын программнуудтай нэгэдүүлэгдэһэн юрэнхы үндэһэн ба юрэнхы дунда болбосоролой программнуудаар хүмүүжүүлгын ба хургалгын үйлэ ябаса;

2) кадедүүдэй болбосорол бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүд - «кадедүүдэй интернат-хургуули» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхи, мүн кадедүүдэй ангинуудтай юрэнхы болбосоролой эмхинүүд;

3) кадедүүдэй анги – хуулин наһа гүйсөөгүй хурагшадые сэрэгэй гү, али гүрэнэй бусад албанда, тэрэ тоодо Оросой хасагуудай гүрэнэй албанда бэлдэхэ зорилготой нэмэлтэ юрэнхы хүгжэлтын программнуудтай нэгэдүүлэгдэһэн юрэнхы үндэһэн ба юрэнхы дунда болбосоролой программнуудые бээлүүлхэ зорилгоор юрэнхы болбосоролой эмхидэ байгуулагдаһан анги.

2. Тус Хуулида хэрэглэгдэдэг бусад ойлгосонууд Холбоото улсасай хуулидахи адли удхаар хэрэглэгдэдэг.

2-дохи статья. Кадедүүдэй болбосоролой халбариде Буряад Уласай Арадай Хуралай бүрин этигэмжэнүүд

Буряад Уластахи кадедүүдэй болбосоролой халбариде Буряад Уласай Арадай Хуралай бүрин этигэмжэнүүдтэ хабаатай гэдэл:

1) Буряад Уластахи кадедүүдэй болбосоролой халбарида Буряад Уласай хуулинуудые ба гуримшуулгын хуули ёһоной бусад шиидхэбэринүүдые баталан абалга;

2) Буряад Уластахи кадедүүдэй болбосоролой халбарида Буряад Уласай хуулинуудые сахилгын ба дүүргэлгын хойноһоо хиналта бээлүүлгэ;

3) холбоото уласай хуулинуудай ба Буряад Уласай хуулинуудай ёһоор бусад бүрин этигэмжэнүүдые бээлүүлгэ.

3-дахи статья. Кадедүүдэй болбосоролой халбарида Буряад Уласай Засагай газарай бүрин этигэмжэнүүд

Буряад Уластахи кадедүүдэй болбосоролой халбарида Буряад Уласай Засагай газарай бүрин этигэмжэнүүдтэ хабаатай гэбэл:

1) тус Хуули бээлүүлхэ зорилгоор эрхэ мэдэлэйнгээ хэм соо кадедүүдэй болбосоролой халбарида хуули ёһоной гуримшуулга;

2) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программнуудые бээлүүлдэг Улас түрын гүрэнэй юрэнхы болбосоролой эмхинүүдые байгуулалга, шэнэдхэн эмхидхэлгэ ба усадхалга;

3) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программнуудые бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй эд зөөрин ба оньһон хэрэгсэлнүүдэй үндэһэ һуури хүгжөөлгэ;

4) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программнуудые бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй һурагшадые эдээ хоолоор, тусхай түхэлэй хубсаһаар ба бусад эд зөөрөөр (сэрэгэй хубсаһаар) хангаха гурим баталалга;

5) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программнуудые бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдые болон тус юрэнхы болбосоролой эмхинүүдтэ ажаябуулга бээлүүлдэг һурган хүмүүжүүлгын ажалшадые гүрэнэй дэмжэлгын хэмжээнүүдые тодорхойлолго;

6) холбоото уласай хуулинуудай ба Буряад Уласай хуулинуудай ёһоор бусад бүрин этигэмжэнүүдые бээлүүлгэ.

4-дэхи статья. Болбосоролой халбарида гүрэнэй хүтэлбэри бээлүүлдэг Буряад Уласай гүйсэдхэхы зургаанай бүрин этигэмжэнүүд

Болбосоролой халбарида гүрэнэй хүтэлбэри бээлүүлдэг Буряад Уласай гүйсэдхэхы зургаанай бүрин этигэмжэнүүдтэ хабаатай гэбэл:

1) тус Хуули бээлүүлхэ зорилгоор эрхэ мэдэлэйнгээ хэм соо кадедүүдэй болбосоролой халбарида хуули ёһоной гуримшуулга;

2) Буряад Уласай дэбисхэртэ кадедүүдэй болбосорол хүгжөөхын тула хэрэгтэй эрхэ нүхэсэлнүүдые байгуулалга;

3) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программнуудые бээлүүлдэг болбосоролой эмхинүүдэй ажалшадай шэнэ мэргэжэлдэ бэлэдхэл болон мэргэжэл дээшэлүүлгэ эмхидхэлгэ;

4) кадедүүдэй болбосоролой асуудалнуудаар эмхи зургаануудтай ба эмхинүүдтэй албан хоорондын харилсаата ажал бээлүүлгэ;

5) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программанууды бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй эд зөөрин ба оньһон хэрэгсэлнүүдэй үндэһэ һуури хүгжөөлгэдэ туһалалга;

6) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программанууды бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй тобьёг эрхилэлгэ;

7) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программанууды бээлүүлдэг юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй һурагшадай тусхай түхэлэй хубсаһанда, бусад эд зөөридэ (сэрэгэй хубсаһанда) эрилтэнүүды баталалга;

8) кадедүүдэй шэглэлтэй болбосоролой программанууды бээлүүлдэг болбосоролой эмхинүүдтэ тусхайлагдамал (мэргэжэлэй шэглэлэй) халаанууды эмхидхэлгэ, мүн хүүгэдэй амаралтын ба элүүржүүлгын эмхинүүдтэ тусхайлагдамал (мэргэжэлэй шэглэлэй) халаанууды эмхидхэлгэ;

9) кадедүүдэй болбосоролой хүгжэлты мэдээсэлэй талаар хангалгада туһаламжа;

10) холбоото уласай хуулинуудай ба Буряад Уласай хуулинуудай ёһоор бусад бүрин этигэмжэнүүды бээлүүлгэ.

5-дахы статья. Кадедүүдэй ангинууд

1. Кадедүүдэй ангинууд һурагшадай ба тэдэнэй түрэлхидэй (хуулита түлөөлэгшэдэй) эрилтэнүүдһээ уламжалан, юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй эмхидхэн байгуулагшатай зүбшэлгөөр юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй үүсхэлээр байгуулагдадаг.

2. Кадедүүдэй анги тухай дүрим юрэнхы болбосоролой эмхин дүримөөр тогтоогдоһон гуримаар баталагдадаг.

6-дахы статья. «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхидэ абаха гурим

1. «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхидэ абаха гуримы болбосорол тухай хууляар гуримшуулагдаагүй хубида юрэнхы болбосоролой эмхи өөрөө тогтоодог.

2. «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхидэ һуралсалда абалга Холбоото уласай хуулийн 86-дахы статьягай 6-дахы хубийн ёһоор һуралсалда абахадаа, онсо эрхэнүүдэй (булюу эрхэнүүдэй) үгтэһэн нюурнуудһаа гадна бүхы орожо байгшадта адли тэгшэ эрхэ нүхэсэлэй заршамуудта үндэһэлэн үнгэргэгдэдэг.

7-дохи статья. «Кадедүүдэй интернат-хургуули» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхидэ һурагшадые тэдхэлгэ

1. Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай хараалагдаагүй һаань, «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхидэ һурагшадые тэдхэлгын түлөө, тэрэ тоодо тогтоогдоһон дүримүүдэй ёһоор һурагшадые хубсаһаар, гуталаар, зөөлэн хэрэгсэлнүүдээр, хубийн ариг сэбэрэй зүйлнүүдээр, хургуулийн ба бэшэгэй хэрэгсэлнүүдээр, наадануудаар,

ажахын зэр зэмсэгүүдээр, эдээ хоолоор хангалгын болон тэдэнэй ажахын ба ажаһуудалай туһа хангамжа эмхидхэлгын түлөө юрэнхы болбосоролой эмхиин эмхидхэн байгуулагша хуулиин наһа гүйсөөгүй һурагшадай түрэлхидһөө (хуулита түлөөлэгшэдһөө) абтадаг түлбэри ба тэрэнэй хэмжээ тогтоохо эрхэтэй.

2. «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхиин эмхидхэн байгуулагша заагдаһан түлбэрийн хэмжээ доошолуулха гү, али тэрэнэй тодорхойлһон ушарнуудта ба гуримаар хуулиин наһа гүйсөөгүй һурагшадай түрэлхидэй (хуулита түлөөлэгшэдэй) зарим бүлэгүүдһээ тэрэниие абангүй байха эрхэтэй.

8-дахи статья. «Кадедүүдэй интернат-хургуули» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхиин һурагшадые нийгэмэй талаар дэмжэлгын хэмжээнүүд

1. «Кадедүүдэй хургуули-интернат» гэхэн нэрэтэй юрэнхы болбосоролой эмхиин һурагшад Буряад Уласай Засагай газарай тогтооһон гуримаар эдээ хоолоор, тусхай түхэлэй хубсаһаар болон бусад эд зөөрээр (сэрэгэй хубсаһаар) хангагдадаг.

2. Кадедүүдэй ангиуудтай нютагай засагай юрэнхы болбосоролой эмхинүүдэй һурагшадые нютагай бюджетүүдэй номоллогонуудай ашаар эдээ хоолоор, тусхай түхэлэй хубсаһаар ба бусад эд зөөрээр хангаха ушарнуудые ба гуримые нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаанууд тогтоожо болохо.

9-дэхи статья. Тус Хуули бэелүүлгын мүнгэн һангай хангалта

1. Хэрбээ холбоото уласай хууляар ондоо гуримай хараалагдаагүй һаань, тус Хуули бэелүүлгын мүнгэн һангай хангалта зохистой мүнгэн һангай жэлэй ба түсэбтэ хугасаагай уласай бюджетэй мүнгэнэй, холбоото уласай хууляар хоригдоогүй бусад газарнуудай мүнгэнэй ашаар бэелүүлэгдэдэг.

2. Буряад Уласта кадедүүдэй болбосорол хүгжөөхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлгэ холбоото уласай хуулида ба Буряад Уласай хуулида зүрйю бэшэ бусад газарнуудһаа һомологдожо болохо.

10-дахи статья. Тус Хуулиин хүсэндөө оролго

Тус Хуули албан ёһоор толилогдоһон үдэрэй удаа арбан үдэрэй үнгэрһэн хойно хүсэндөө орохо.

Буряад Уласай Толгойлогшо

Улаан-Үдэ хото
2026 оной мартын 5

№ 1373-VII

А.С. ЦЫДЕНОВ